

Tułowice, dnia 01 kwietnia 2020r.

Podstawy ekonomiki leśnictwa

Klasa 2a Technikum Leśne Tułowice

ZAGADNIENIA DO OPRACOWANIA W CZASIE ZAWIESZENIA ZAJĘĆ SZKOLNYCH

Część 3

Drodzy uczniowie!

Opracowałam dla Was kolejny temat w oparciu o Ustawę o lasach. Jest dość trudny, więc musicie poświęcić mu trochę więcej koncentracji.

Proszę o zapoznanie się z tematem tak, aby móc odpowiedzieć na pytania kontrolne zamieszczone na końcu opracowania.

Temat 6: Gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa będącym w zarządzie Lasów Państwowych cz.1

1. Podstawowe pojęcia prawne pojawiające się w Ustawie o Lasach

OSOBA FIZYCZNA

- Osobą fizyczną jest człowiek. Osoba fizyczna rozpoczyna swój byt prawny w chwili urodzenia, tj. odłączenia od ciała matki, a kończy go w chwili śmierci.
- Według obowiązującego w Polsce prawa cywilnego każdy żyjący człowiek jest podmiotem prawa cywilnego, przy czym nie odgrywa roli jego wiek, płeć, stan zdrowia fizycznego i psychicznego i inne cechy.
- Osoba fizyczna jest więc pojęciem jednolitym z prawnego punktu widzenia i brak podstaw do przeprowadzenia w tej grupie podmiotów prawa cywilnego jakichkolwiek podziałów. Posługiwanie się pojęciem osoby fizycznej ma to znaczenie, że wskazuje na człowieka jako podmiot prawa cywilnego, a nie prawa administracyjnego, finansowego lub innej gałęzi, którym to pojęcie jest obce.

OSOBA PRAWNA

- Osoba prawna – jednostka organizacyjna, której przepisy szczególne przyznają osobowość prawną.

- Typowymi osobami prawnymi są:
 - spółki kapitałowe (akcyjne, z o.o.),
 - spółdzielnie,
 - przedsiębiorstwa państwowe,
 - agencje rządowe (państwowe osoby prawne),
 - partie polityczne,
 - związki zawodowe,
 - związki pracodawców,
 - stowarzyszenia,
 - inne.
- Szczególnymi osobami prawnymi są: Skarb Państwa, gminy, powiaty, województwa samorządowe, kościoły i związki wyznaniowe. Osoba prawna jest jedną z trzech typów jednostki prawnej.

Jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej

- jednostka organizacyjna niewyposażona przez prawo w osobowość prawną, której przysługuje w ograniczonym zakresie zdolność prawna.
- Jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej poprzez swoje organy może działać jako przedstawiciel osób fizycznych lub prawnych, których mieniem – z reguły wyodrębnionym w postaci odrębnego majątku – zarządza.
- Jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej traktowana jest w obrocie gospodarczym jako podmiot praw i obowiązków.
- Typowymi jednostkami organizacyjnymi niemającymi osobowości prawnej są: spółki osobowe (partnerskie, komandytowe, jawne, komandytowo-akcyjne), stowarzyszenia zwykłe.
- Szczególnymi jednostkami niemającymi osobowości prawnej są jednostki budżetowe (urzędy władzy rządowej i samorządowej, kontroli, wymiaru sprawiedliwości) oraz powoływane dla wykonywania zadań Państwa lub samorządu terytorialnego inne jednostki organizacyjne, takie jak: szkoły, inspekcje, sądy itd.
- Jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej jest jedną z trzech typów jednostki prawnej.

Przedsiębiorstwo państwowe

- przedsiębiorstwo utworzone przez organ założycielski, którym jest odpowiednio minister lub wojewoda.
- Jest wpisane do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym.
- Wpis przedsiębiorstwa do tego rejestru następuje po zatwierdzeniu przez sąd statutu przedsiębiorstwa i jest równoznaczny z nadaniem mu osobowości prawnej.
- Podstawą prawną działania przedsiębiorstwa państwowego jest 9 ustawa z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych lub odrębna ustawa nadająca mu osobowość prawną.

Spółka Skarbu Państwa

- Powstała w wyniku komercjalizacji dokonanej przez Ministra Skarbu Państwa, na wniosek organu założycielskiego.
- A więc dyrektora przedsiębiorstwa, rady pracowniczej lub z inicjatywy własnej.
- Jej założeniem jest reprezentowanie państwa jako właściciela majątku państwowego na podłożu cywilno-prawnym.
- Komercjalizacja - polega na przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością lub w spółkę akcyjną

2. Gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa będącym w zarządzie Lasów Państwowych

- Ustawa o lasach, Roz. 6a
- Nabywanie gruntów i lasów,
- Sprzedaż gruntów przez Lasy Państwowe,
- Przekazanie terenów pod inwestycje,
- Przejmowanie i przekazywanie w zarząd Lasów Państwowych, bez zmiany przeznaczenia gruntów
- Zmiana przeznaczenia grunty
- Dzierżawa gruntów będących w zarządzie LP
- Obciążenie przez wynagrodzenie terenów w zarządzie LP
- Sprzedaż nieruchomości przez LP
- Zaciąganie kredytów
- Tworzenie nowych jednostek

3. Nabywanie gruntów i lasów

- **Kierownik jednostki organizacyjnej** Lasów Państwowych (Dyrektor regionalny i Nadleśniczy), za zgodą Dyrektora Generalnego, **może nabywać** stanowiące własność osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, lasy, grunty przeznaczone do zalesienia lub inne grunty lub nieruchomości, **jeżeli jest to uzasadnione potrzebami gospodarki leśnej i nie narusza interesu Skarbu Państwa**.
- Nabycie lasu, gruntu przeznaczonego do zalesienia lub innego gruntu lub nieruchomości może nastąpić po **uzyskaniu pisemnej zgody Dyrektora Generalnego**, wyrażonej na pisemny wniosek kierownika jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych.

Las lub grunt przeznaczony do zalesienia może być nabyty w szczególności w przypadku:

- 1) Przylega bezpośrednio do gruntu pozostającego w zarządzie Lasów Państwowych;
- 2) Zniesiono współwłasność lasu, gruntu przeznaczonego do zalesienia lub innego gruntu lub nieruchomości;
- 3) Reguluje się przebieg granicy polno-leśnej.

Jeżeli nadleśniczy, stwierdzi zasadność nabycia gruntu, kieruje do Dyrektora Generalnego, za pośrednictwem właściwego dyrektora regionalnej dystrykcji Lasów Państwowych, pisemny wniosek o wyrażenie zgody na nabycie tego gruntu.

Wniosek zawiera:

- 1) uzasadnienie nabycia gruntu;
- 2) opis stanu prawnego gruntu;
- 3) oznaczenie gruntu w ewidencji gruntów i budynków;
- 4) oznaczenie księgi wieczystej, jeżeli jest prowadzona;
- 5) informację o przeznaczeniu gruntu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- 6) informację o częściach składowych oraz przynależnościach;
- 7) dokumentację zawierającą określenie wartości gruntu przez rzeczoznawcę majątkowego

W przypadku sprzedaży **przez osobę fizyczną**, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, **niestanowiącego własności Skarbu Państwa gruntu:**

- 1) oznaczonego jako las w ewidencji gruntów i budynków lub
- 2) przeznaczonego do zalesienia określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, lub

- 3) o którym mowa w art. 3 (tereny spełniające kryteria definicji lasu z Ustawy), objętego uproszczonym planem urządzenia lasu lub decyzją, o której mowa w art. 19 ust. 3 (lasy rozdrobnione do 10ha)

– Skarbowi Państwa, reprezentowanemu przez Lasy Państwowe, przysługuje z mocy prawa **prawo pierwokupu tego gruntu**.

Wartość gruntu

- Jeżeli **równowartość pieniężna**, nie wynika z treści czynności prawnej, Lasy Państwowe reprezentowane przez nadleśniczego ustalają ją w oparciu o **wartość nieruchomości określoną zgodnie z przepisami o gospodarce nieruchomościami**.
- Jeżeli podmiot, który dokonuje zbycia gruntów, nie zgadza się na równowartość pieniężną ustaloną przez Lasy Państwowe w oparciu o wartość nieruchomości określoną zgodnie z przepisami o gospodarce nieruchomościami, może, w terminie 14 dni od dnia doręczenia oświadczenia, wystąpić do sądu o jej ustalenie.
- **Sąd ustala równowartość** pieniężną w oparciu o wartość nieruchomości określoną **zgodnie z przepisami o gospodarce nieruchomościami**.

Prawo pierwokupu przysługuje:

- 1) jeżeli nabywcami są:
 - a) małżonek zbywcy,
 - b) krewni lub powinowaci zbywcy w linii prostej bez ograniczenia stopnia,
 - c) krewni lub powinowaci zbywcy w linii bocznej do trzeciego stopnia,
 - d) osoba związana ze zbywcą z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
 - e) jednostka samorządu terytorialnego;
- 2) w przypadku dziedziczenia;
- 3) w przypadku zbycia gospodarstwa rolnego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 kwietnia 2003 r. (o kształtowaniu ustroju rolnego – 2003r; o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw – 2016r)

Treść umowy

- O treści umowy sprzedaży lub umowy, notariusz niezwłocznie zawiadamia nadleśniczego właściwego ze względu na miejsce położenia gruntu.
- Gdy sprzedaje osoba fizyczna, niezwłocznego zawiadomienia dokonuje zbywca.

Informacja o nabyciu

- Dyrektor Generalny ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) informacje o wykonaniu przez Lasy Państwowe prawa pierwokupu lub uprawnienia, wraz z podaniem danych

dotyczących nabytego gruntu (województwo, powiat, gmina, nazwa oraz numer obrębu ewidencyjnego, a także numer działki ewidencyjnej), odpowiednio ceny lub równowartości pieniężnej, za jaką nastąpiło nabycie, oraz oznaczenia księgi wieczystej, jeżeli jest prowadzona.

Sprawy nieuregulowane ustawą

- W sprawach nieuregulowanych, tj. nabycie od osoby fizycznej, dotyczących wykonywania prawa pierwokupu stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące prawa pierwokupu.
- W sprawach nieuregulowanych, dotyczących wykonywania uprawnienia, o którym mowa w art. 37a ust. 2 (zawarcia umowy innej niż umowa sprzedaży), stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące prawa pierwokupu.

4. Sprzedaż gruntów przez Lasy Państwowe

Sprzedaż lasów, gruntów i innych nieruchomości Skarbu Państwa znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych, z zastrzeżeniem art. 40a (przekazanie przez ministra gruntów innym jednostkom), może następować w przypadkach:

- 1) **zbywania udziałów** lasów stanowiących własność Skarbu Państwa **we współwłasnościach**;
- 2) **regulacji granicy polno-leśnej**;
- 3) **stwierdzenia** przez nadleśniczego **nieprzydatności gruntów**, budynków i budowli na potrzeby gospodarki leśnej;
- 4) **zmiany przeznaczenia** na cele nieleśne i nierolnicze;
- 5) podyktowanych **ważnymi względami gospodarczymi lub społecznymi**, o ile nie narusza to interesu Skarbu Państwa
- 6) **Sprzedaż, wymaga zgody Dyrektora Generalnego**, z zastrzeżeniem stwierdzenia przez nadleśniczego nieprzydatności gruntów, budynków i budowli na potrzeby gospodarki leśnej,
- 7) Sprzedaż, podyktowana ważnymi względami gospodarczymi lub społecznymi, o ile nie narusza to interesu Skarbu Państwa, może nastąpić **na wniosek Dyrektora Generalnego** za zgodą ministra właściwego do spraw środowiska.
- 8) Nadleśniczy może **samodzielnie sprzedać** grunty leśne i nieleśne **o powierzchni do 1 ha**, jeśli stanowią enklawę wśród gruntów innej formy własności.

Przetarg

- Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania przetargu publicznego oraz sposób i warunki przeprowadzania negocjacji cenowej w przypadku sprzedaży lasów, gruntów i innych nieruchomości znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych, uwzględniając przejrzystość i sprawność zastosowanych procedur.
- **Sprzedaż lasów**, gruntów i innych nieruchomości znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych następuje **w drodze przetargu publicznego**.
- W przypadku gdy dwukrotnie przeprowadzony przetarg zakończy się wynikiem negatywnym wówczas przedmiot sprzedaży można zbyć w drodze **negocjacji cenowej**.
- W razie sprzedaży położonych **w granicach administracyjnych miasta** lasów, gruntów i innych nieruchomości, **gminie służy prawo pierwokupu**.

5. Przekazanie terenów pod inwestycje (drogi, lotniska, inwestycje przeciwpowodziowe i inne)

- Nieruchomości przeznaczone na drogi krajowe, stanowiące własność Skarbu Państwa, zarządzane przez Lasy Państwowe, **stają się nieodpłatnie**, z mocy prawa, **przedmiotem trwałego zarządu** ustanowionego na rzecz **Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad** z dniem, w którym decyzja o ustaleniu lokalizacji drogi krajowej stała się ostateczna.
- Ustanowienie trwałego zarządu stwierdza starosta w drodze decyzji.
- Decyzja, stanowi podstawę wpisu do księgi wieczystej.

Lotnisko, budowle przeciwpowodziowe

- Przepis ten stosuje się odpowiednio do nieruchomości objętej decyzją o:
 - zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego z tym, że ustanowienie trwałego zarządu stwierdza wojewoda w drodze decyzji;
 - pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych wydaną na rzecz podmiotu, z tym, że ustanowienie trwałego zarządu stwierdza wojewoda w drodze decyzji bez względu na formę własności lasu (art.2).

Przekazanie gruntów

Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa

- Lasy Państwowe mogą, w drodze umowy zawartej pomiędzy Dyrektorem Generalnym a Prezesem Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, **przekazywać nieodpłatnie** Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa lasy i grunty, **na których nie jest możliwe prowadzenie**

racjonalnej gospodarki, stanowiące w szczególności **enklawy i pólenklawy** wśród gruntów wchodzących do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Inne jednostki

- W razie **zmiany przeznaczenia gruntów** leśnych lub rolnych znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych na cele nieleśne lub nierolnicze, dokonanej w trybie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych, w związku z potrzebami **innej jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej**, przekazanie tych gruntów następuje nieodpłatnie, w drodze umowy o przeniesienie zarządu pomiędzy kierownikiem jednostki organizacyjnej a:
 - nadleśniczym** – w przypadku gruntów pochodzących z obszaru jednego nadleśnictwa;
 - dyrektorem regionalnej dyrekcji** Lasów Państwowych – w przypadku gruntów pochodzących z obszaru więcej niż jednego nadleśnictwa.

Potrzeby obronności państwa

- W przypadkach uzasadnionych potrzebami obronności państwa lasy, na wniosek Ministra Obrony Narodowej, za zgodą ministra właściwego do spraw środowiska, mogą być przez Dyrektora Generalnego wyłączone z zarządu Lasów Państwowych i przekazane w zarząd jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej.

6. Przejmowanie i przekazywanie w zarząd Lasów Państwowych, bez zmiany przeznaczenia gruntów

- Do przejmowania w zarząd Lasów Państwowych lasów, gruntów i innych nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie innych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej,
- Bądź przekazywania przez Lasy Państwowe w zarząd innych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej zarządzających mieniem Skarbu Państwa takich nieruchomości, bez zmiany ich przeznaczenia,
- przekazanie tych gruntów następuje nieodpłatnie, w drodze umowy o przeniesienie zarządu pomiędzy kierownikiem jednostki organizacyjnej

Przekazanie gruntów na wniosek starosty

- Na wniosek starosty, wykonującego zadanie z zakresu administracji rządowej, grunty, o których mowa, oraz nieprzydatne dla potrzeb gospodarki leśnej budynki i budowle, wraz z gruntem niezbędnym do korzystania z nich, mogą być przekazane przez Lasy Państwowe w użytkowanie wieczyste osobie prawnej lub użytkowanie innej jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej.

Przekazanie na wniosek Ministra lub innego organu wykonawczego.

- **Dyrektor Generalny**, na wniosek zainteresowanego ministra lub organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego, **może przekazać w użytkowanie** wskazanej przez wnioskodawcę jednostce organizacyjnej lub Agencji Mienia Wojskowego lasy, **grunty oraz inne nieruchomości, bez zmiany ich dotychczasowego przeznaczenia**, jeżeli za tym przemawiają względy:

Względy:

- 1) obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony granicy państwowej;
- 2) nauki lub dydaktyki;
- 3) ochrony przyrody;
- 4) ochrony ujęć wodnych;
- 5) przeciwdziałania niebezpieczeństwu powodzi;
- 6) ochrony wybrzeża morskiego;
- 7) lecznictwa;
- 8) opieki nad zabytkami;
- 9) wypoczynku ludności; 1
- 10) gospodarki rolnej.

Umowa i pozbawienie prawa użytkowania

- Przekazania w użytkowanie wskazanej jednostce organizacyjnej **dokонуje Dyrektor Generalny, w drodze umowy**, w której określa się termin i warunki użytkowania oraz jednostkę sprawującą nadzór nad gospodarką leśną.
- W przypadku **ustania potrzeb**, a także w przypadku wykorzystywania **ich niezgodnie z celami**, dla których zostały oddane w użytkowanie, lub **prowadzenia gospodarki leśnej w sposób niezgodny z planem urządzenia lasu Dyrektor Generalny, na wniosek dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych, pozbawia jednostkę prawa użytkowania.**

7. Zmiana przeznaczenia gruntu

- Lasy, grunty i inne nieruchomości Skarbu Państwa **pozostające w zarządzie Lasów Państwowych** mogą być przedmiotem zamiany na lasy, grunty i inne nieruchomości **w przypadkach uzasadnionych potrzebami i celami gospodarki leśnej**, po ich wycenie przez osoby posiadające uprawnienia z zakresu szacowania nieruchomości.

- Zamiana dokonywana przez:
 - 1) **nadleśniczego** – wymaga zgody dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych;
 - 2) **dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych** – wymaga zgody Dyrektora Generalnego.

Pytania kontrolne:

1. Zdefiniuj pojęcie osoby fizycznej
2. Zdefiniuj pojęcie osoby prawnej i podaj przykłady.
3. Co to jest jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej ?
4. Co to jest przedsiębiorstwo państwowe?
5. Jaka jest definicja Spółki Skarbu Państwa? Podaj przykłady.
6. Kto może nabywać grunty lub lasy dla Lasów Państwowych?
7. W jakich przypadkach można nabywać grunty i lasy?
8. Kto sporządza wniosek w celu nabycia gruntów lub lasów?
9. Co powinien zawierać wniosek?
10. Jak określa się wartość gruntu?
11. Kto ma prawo pierwokupu?
12. W jakich przypadkach może nastąpić sprzedaż gruntów będących w zarządzie LP?
13. Jak sprzedaje się grunty będące w zarządzie LP?
14. Na czym polegania bezpłatne przekazanie gruntów będących w zarządzie LP?
15. Komu LP mogą przekazać grunty?
16. Kto wnioskuje o przekazanie gruntów będących w zarządzie LP?
17. Jakie względy przemawiają za przekazaniem gruntów?
18. Jak wygląda proces zmiany przeznaczenia gruntu w LP?

